

Hned po válce zavládla všude nevídaná euforie! Nejdůležitějším úkolem našich nových představitelů bylo dostatečné zajištění výživy vyhladovělého obyvatelstva.

Ještě jsem nebyl zcela vyléčený z úrazu na zádech, když jsem zaslechl v rádiu a četl v novinách, jak moc je důležitá pomoc ze - mědělcům. Z ústředí zemědělců na Těšnově jsem dostal adresu sedláka ve vesnici v Páněvsi Orlických hor. Zároveň se mnou se tam hlásil jeden dobrovolník z Prahy, kterému, jak jsem později zjistil dělaly ty polní práce potíže. Bylo asi po dvou či třech týdnech kdy nám sedlák zavalité menší postavy s bradkou zastřižených vousů poděkoval a selka nás oba poděkovala pytlíky čočky. Nerad, ale musím poznamenat, že ta čočka asi byla někde uskladněná z první republiky, protože ji matka nemohla dobře uvařit. Brzy ráno, ještě za šera jsme se cestou na nádraží zastavili v jeho sadu a tam jsme si alespoň nasypali letních jablek do tašek.

Vychutnávali jsme tu svobodu a každý si teď mohl vybrat, rozhodnout se, jak bude žít, co bude dělat. Byl jsem vyučený textilák a tak jsem v novinách našel inzerát na místo expedienta v Továrně na pletené a stávkové zboží JOSMA v Praze - Michli, ale jen na čtvrt roku. Myslím, že nebude na závalu, když uvedu obsah přijímacího protokolu ze dne 2.7.1945: "Přijímáme Vás dnešním dnem ~~JAKO-EXPEDIENTA-S-M2S94~~ jako expedienta s měsíčním služným btto 900,-Kč. Z této částky se Vám bude srážeti daň ze mzdy, válečná přírážka, jakož i připadající na Vás Zákonité příspěvky za nemocenské a penzijní pojištění, dále 1/2% paušál ze smluv a příspěvek na sociální pomoc,"/Bez komentáře/

Z pohraničí se připravoval odsun Němců a vedení státu vyzývalo k nástupu na uvolněná místa. V říjnu 1945 jsem se s bratrem účastnil jakéhosi průzkumu do Liberce, kde jsem už měli dva kamarády. První noc jsme přespali na zemi na koberci /U Lva?/. Druhou pak u známého pekaře vedle pece. Z výletu jsme získali poznání, že jsme v tvrdé realitě, že musíme někam jít pracovat, nahradit Němce a né jako zlatokopové se špatnými úmysly, ale draze získávat zkušenosti... Dnes je to těžko pochopitelné, ale takové bylo myšlení nás holobrádků...

Dohodli jsme se, že pojedeme do Kraslic, tehdy ještě menšího okresního města. Ve městě byla posádka americké armády, v noci se ještě ozývala střelba, ale důvod střelby jsem se nikdy a nikde ne - dozvěděl. Na pracovním úřadě jsem si z nabízených míst vybral, tedy se rozhodnul, že si ^{půjdu} půjdu to ověřit, jaká je to ta továrna na vlněné zboží Hupfer a syn. Byla to nejen několikapatrová budova s tkalcovnou a všemi výrobními agregáty, v areálu byly další i nevýrobní ~~budo-~~

budovy, včetně velké správní. Firma zaměstnávala nejvíce ženy, muži tam citelně chyběli už i za války - pochopitelně na frontách byli potřebnější.

Vyráběly se tady kvalitní dámské i pánské šatovky, které u mne vyvolávaly dojem, že zpracovávají vlnu ze zásob - ale proč - to jsem si nedovedl odpovědět.

V celé továrně pracovala zprvu jen hrstka Čechů ve funkci mistra, údržbáře, seřizovače. Byl tu zprvu národní správce, dále ředitel a několik administrativních pracovníků.

Postupně přicházeli další, takže jsme po práci mohli z kolektivu sestavit team stolních tenistů. Kupodivu dost úspěšný v utkáních s jinými závodními kluby.

Pamatuji se na jména Poppy, Venený, Malý, Kramer, Šimek i Remek. Později jsem se dotázal nemá-li ten poslední jmenovaný něco víc společného než jen to jméno - Prý ne.

Dohromady jsme dali i se ^{dohromady} čtyřicátníky fotbalovou jedenáctku. /existuje fotka/ a utkávali jsme se a jen v předzápasech registrovaných mužstev. V tomto sportu jsme už tak úspěšní nebyli, naše zápasy končily remisou nebo prohrou...

Pokusím se ještě jmenovat další - zprvu byl správcem i ředitelem p. Polák, účetním ekonom p. Hodač, děle sl. Zárybnická, Neškudlová a další, později továrnu řídil p. Lachman z rahy.

Do Kraslic byla také posílána děvčata, aby se na různých strojích zapracovala, třeba při výrobě známých kraslických krajk, strojních vyšívek atd. To bylo třeba provádět urychleně před odsunem Němek.

Tehdy jsem se seznámil taky s jednou z Třince a po letech známosti jsem si ji ve vnitrozemí vzal za ženu...

Neměl bych zapomenout a rád připomenou, že jsme my, český živel tam k sobě měli blízko, drželi jsme spolu. Zprvu jsme chodili do jediné jídelny, kde se pro nás vařilo. Jména dalších mi unikla, ale i tak jsme se nazývali podle toho kdo co dělal. Takže prodáváč obuvy byl Baťa, Zlatník byl ten z obchodu na náměstí, kde prodával zlatnické, hodinářské zboží atd.

Ještě koncem roku 1945, kdy nás bylo v Kraslicích málo, museli jsme držet pohromadě a být hodně opatrní. Němci se k nám jen vyjimečně chovali slušně, ani konverzace nebyla jak má být.

Já jsem se domníval, že při setkání s americkými vojáky 31. z tamní posádky si připomenu některá slovíčka z kursu angličtiny, ale akcent, konverzace se mi nedařila, jen s jedním, co do USA přijel z Ukrajiny jsem se domluvil, ale byla to jakási angloslovanština. Zato však američtí vojáci se jakkoliv dobře domlouvali s Němkami.

Taky bych neměl zapomenout na nějaký ten můj prohrěšek. To jsme se s kamarády domluvili, že si uděláme výlet na kolech po Krušných horách. A bylo už odpoledne, když jsme dorazili do jedné vesnice poblíž Nejdku, kde byla hospoda. Jeden z nás se pochlubil, že má v batohu slivovici. Když jsme ji otevřeli, vrchní nás upozornil, že nám ji zaúčtuje, prý má na to právo. To bychom ještě unesli, ale horší bylo, že pro tu zpáteční cestu jsme nebyli jaksi kvalifikovaní... Usoudili jsme, že bude nejlepší, když se vyspíme v opuštěném stavení, které asi patřilo ke škole, byly tam i školní lavice. Někdo nás tam uviděl, oznámil to na SNB a ti ráno sepsali protokol a poslali to do Kraslic, kde jsme z toho měli pořádnou ostudu.

Po čase, když už za námi přijela i matka jsme se přestěhovali do jednoho prázdného domku. Nedaleko byla na stráni nemocnice, ve které byl pouze německý personál. Jak jsem mohl přijít ke střevnímu tyfu si nedovedu vysvětlit. To moje později komplikované onemocnění na infekčním oddělení bylo tak vážné, že o mém zdravotním stavu informoval doma matku. Byl jsem nakažen virem diftérie - záškrt a ještě nějakým druhem obrny. Byl jsem ve stavu naprosté nemohoucnosti, kdy teplota klesala jen výjimečně pod 40°C. Bylo pro mne velké štěstí, když se bratr kontaktoval přes ONV's velitelstvím americké armády a ti pak s lazaretem, odkud obdržel ~~me~~ u nás dosud neznámé léky /?penicilin a j./ Vzpomínám si, že po několika dnech, když k mé posteli přistoupila německá řádová sestra a protože na tu si dobře pamatuji, tak byla menší postavy, zavalitá na tvářích a bradě - vousy... tak ta dlouho kroutila hlavou, jak je možné, že jsem se z toho dostal!

Pro mne a celou naši rodinu byl v Kraslicích všemu konec! Stalo se tak, když v únoru 1948 došlo k vládní krizi a já s kamarádem a spolupracovníkem Malým jsme přišli na nápad, že by se mělo nějak upozornit na nedemokraticky vedené zpravodajství v novinách a rozhlasu a tak jsme vyšli s doma vyrobeným razítkem s textem "Volá Londýn" až na náměstí k vývěsní tabuli s vyhláškami. V rohu byl schromážděný dav lidí, komunistů, kteří když nás spatřili ukončili své pokřikování a běželi k tabuli. Já, i když byl sníh a mráz jsem běžel neuvěřitelně rychle do zalesněného kopce a pak ze stráně dolů do Říční ulice, kde jsme

bydleli a rychle ulehnul do postele. Malý, bydlící blízko náměstí v tu chvíli takové štěstí neměl. Chytili ho a pod násilím musel se esenbákům zpovídat. Netrvalo dlouho a do domu vrazili dva příslušníci SNB, ten první s pistolí v ruce. Musel jsem se rychle obléci a po zápisu vyzpovídání na oddělení nás odvedli a doslova strčili do sklepní vězenské kobky či šatlavý pod úřadem na náměstí.

Tak jsme se stili bezpochyby prvními násilně internovanými v únorovém převratu v ČSR 25. února 1948. Tam jsme celou noc proseděli na pryčně a bezvysledně hodnotili situaci.

Brzy ráno po opětovém výslechu a zápisu nás odvezli do tzv. hnaneckého tábora v Jindřichovicích. Tady jsme v nepředstavitelných ubytovacích podmínkách včetně zápachu dostávali pak jen tu nejnutnější stravu ve společnosti Němců, bývalých vojáků a kriminálních živlů. Většina jich nám dávala najevo své nepřátelství. Brzy ráno jsme vždy, tehdy za krutých mrazů vstávali v těch dřevěných ubikacích prokřehlí a pak doslova namačkaní na korbu nákladního auta bez plachty jsme byli přepravováni do nějaké továrny ve Falknově tedy Sokolově, ale bohužel nevím, kde to přesně bylo. Tam jsme přenášeli v pytlích na ramenech - ne, nevím přesně co to vždy bylo, jestli sůl, vápno či něco jiného. Já byl po těch ne-mocech zesláblý a několikrát jsem se opravdu zhroutil...

Do toho hnaneckého tábora došlo oznámení - výměr, že jsme tam zatím internováni na 14 dnů a to "z důvodu a vzhledem k současným mimořádným poměrům", jak tam stálo. Ten druhý týden nás odváželi na nějaký pozemek, kde jsme hloubili a odstraňovali zeminu, nejspíš pro základy nějaké stavby. Jednoho slunečného dne zastavila nedaleko stará, hranatá Pragovka, taxík a z ní vystoupil vyšší muž a předával dohlížejší patroly pověření z Okresního národního výboru... Zavolali mne a já už poznal strýce Antonína, kterého matka uprosila, aby ihned přijel do Kraslic a smažil se dostat mne z toho kriminálu. Jak se s komunisty domluvil nemohu popsat... Pro mě bylo hlavní, že mně musel urychleně odvést do Kuřímské Nové Vsi u Tišnova. Byl tam zaměstnaný u "barabů", tedy u firmy Ing. B. Hlava, která prorážela a stavěla tunely dříve na Slovensku. To místo mi nebylo neznámé - jednou za války o své dovolené v době učení u Švandrlíka jsem tam strávil asi týden. Tenkrát tam do ~~MMMM~~ nedokončeného tunelu nastěhovali Němci továrnu na letadla z Vídně. "Nepřátelská" letadla byla často vidět, ale jednou, když jsem jak cestoval vlakem do Brna vlak zastavil, všichni jsme museli urychleně prchat do nedalekého lesa, aby nás hloubkaři nepostříleli jako zajíce a zaměřili se jen na lokomotivu.

Když už jsem zabloudil do válečného období, tak mám z té doby ještě jeden prohrěšek. Tehdy jsem tam šel s malým bratrancem na rybičky a ty jsme pak do velké nádrže vypouštěli. Jenže nás chytil voják a já byl pak strýcem ostře napomenutý, že kazím jeho výchovu...

Když jsem se "vytratil" poslali matce z kraslického ONV další trestní nález, na jehož základě se musíme okamžitě z Kraslic vystěhovat, právě tak rodina Malého a další lidé jako *persons non grate*, že náš pobyt ve městě je nežádoucí! Mám doklad, že v novinách se o nás psalo, že jsme zahraniční agenti. Došlo ještě předvolání z civilního soudu ze dne 18.3.1948, abych se do - stavil, ale kdosi tam dobře napsal, že adresát je na neznámém místě.

Strýc byl u těch stavbařů zaměstnán dlouhodobě, už v Harman - ci a jak jinak než taky asi z existenčních důvodů musel být členem KSČ. Uozornil mne, že budu těžko shánět nějaké dobré místo a v tom se nemýlil. S doporučením ředitele Lachmana jsem navštívil jeho syna kdesi u Ždánice, kde měl nějakou textilní výrobu. Ale ti se mnou nechtěli mít nic společného, posílali mě do Staré Turé na Slovensku, že to tam domluví, ale to jsem zase já odmítnul. Nenalezl jsem *úřad* ani na pracovním úřadě v Brně, ani v dalších textilních závodech.

Při té příležitosti jsem alespoň domluvil mladšímu bratrovi co právě vycházel školu místo učně, automechanika v jedné opravně a jednalo se už jen o ubytování.

Při návštěvě mé nastávající v Třinci jsem to zkoušel na pracovním úřadě v Českém Těšíně, ve Frýdku Místku i v jedné textilce dokonce v žilinské textilce u nádraží. Protože na mně chtěli někde i *výpis* z rejstříku trestů, hned jsem si o něj napsal do Prahy - byl čistý...

Bylo už více než dva měsíce, když strýc~~o~~ usoudil, že takhle už dál to nemám zkoušet a že to domluvil na místní organizaci, že by mne mohli vzít v rámci té Gottwaldové výzvy do KSČ!! Ve skutečnosti mi obratem předal tu legitimaci...

V novinách jsem našel zajímavý inzerát, že družstvo Včela v Městě přijme do skladu resortníky a zajistí ubytování. Napsal jsem tam. Žádali mne, abych se nezávazně dostavil s těmi novými doklady a já tam byl v květnu 1948 přijatý!

Asi po třech měsících. když jsem večer ve starém Městě v parku nedaleko divadla usedl na lavici a četl noviny, prošli kolem mne dva muži. Oba se zastavili, popošli dál a já jednoho z nich poznal!

Do mosteckého průmyslu a dolů se v té době sjíždělo hodně lidí, kde byl v porovnání s vnitrozemím větší výdělek. Ten poznaný bydlel blízko nás v Kralupech a zcela určitě mu byl známý ten "příběh" naší rodiny z Kraslic a navíc jsem přesvědčený, že byl v té době velmi dobře zpracovaný politicky a tedy též četl noviny. V té době probíhalo přelíčení u Křajského soudu v Mstě s 25 člennou skupinou KIS, kde figuroval též Stanislav Mach. Pravděpodobně mu bylo divné, jak mohu být na svobodě. Později ~~xx~~ jsem se dozvěděl, že můj jmenovec byl odsouzen na 7 let vězení / Severočeská Mladá Fronta ze dne 8.10.1948/.

Vstal jsem a zvolna odcházel opačným směrem. Jakmile jsem zahrnul za roh starého domu a zrychlil krok nejen já, ale i oni! Nastala honička, dlouho jsem kličkoval, až jsem vletěl do uličky mezi starými chalupami a za vraty jedné stodoly jsem se skrčil a předlouho čekal už i proto, aby se mi srdce uklidnilo. Je možné, že očekávali za chycení uprchlého delikventa nebo jeho příbuzného uznání strany a vlády. Neznám důvod ani smyslné honby. Podařilo se mi je zmást a když se už hodně stmívalo, opatrně jsem postupoval uličkou a pak průchodem do dvora mého "bytu" po schodech na pavlač a v tom probíjatém kumbálu jsem se zamknul. Byl jsem úplně vyřízený a hned ráno jsem na osobním oddělení žádal "z vážných rodinných důvodů" okamžité ukončení mého pracovního poměru. A ještě ten den jsem se rozejel do Ústí nad Labem, kam do jedné textilky přešlo z likvidované /!/ továrny Hupfer několik pracovníků. Ty mne rády přivítaly a přislíbily přímluvu na ~~osobním~~ osobním oddělení. Nepochodily, navíc za tu odvahu měli vážnou nepříjemnost...

Kdosi mi poradil, abych to zkusil v Továrně na stávkové a pletené zboží v Nových Mědanech u Těplíc. Měl jsem štěstí, 16.srpna jsem tam nastoupil na místo skladníka a expedienta a ještě na dohled na vykonávaných pracích, bylo toho víc než dost. Dokonce když jsem u komunistů, tak na mně přišla řada a musel jsem držet v noci vartu, aby nám tu textilku ti všude číhající diverzanti nezničili, ale myslím, že brzy došli k rozumu.

MNV v Bohosudově mi přidělil byt 1+1, protože jsem se 10.10.48 v Třinci oženil a manželka přijela za mnou. Další doklad toho, že svět je malý : na tom MNV pracoval taky jeden kamarád z DMM a ten mi pomohl k tomu bytu, který byl ~~na~~ ^{sice} v domě, kde byl i pohřební ústav s výrobou rakví a záchod v mezipatře. Matka od FNO odkoupila nejnútnejší lůžka, stůl, židle a skříň a poslala mi to vagonem do Bohosudova. Byl jsem rád, že se mi podařilo

přiměti manželku na jinou práci než byla zvyklá jako strojní vyšíváčka. Byla jí přidělena práce ve stříhárně, a hravě pak zvládla i jiné práce.

Když staršího bratra z neznámých mi důvodů zavřeli - krádeže byl v Kraslicích tajemníkem ČSNS - tak za námi přijela matka a dokonce myslela, že bude schopná pracovat v teplické barvírně / grothaus?/, ale onemocněla a byla poslaná do sanatoria v Krásné Lípě. Jel jsem ji navštívit a v noci se vracel motorákem, ve kterém jsem usnul a probudil se až v Oldřichově. Tam mi řekli, že do rána už žádný vlak nepojede, jen nákladní, který ale v Bohosudově nestaví. Když přijel, tak se mi podařilo strojvedoucího přemluvit, aby mne přibral, že někde snad zastaví a já vyskočím. Upozornil mne, že má rodinu a že bych nikdy nesměl ho prozradit. To jsem mu slíbil a on mi poradil, že až bude vlak pomalu stoupat u hřbitova, že musím zprava dopředu ve směru jízdy vyskočit. Když jsem za zdí uviděl pomnázky, podařilo se mi vyskočit do tmy, střepal zeminu a prach, olízal odřeniny na dlaních, ale hlavně spokojeně šel domů.

Myslím, že dnes už taková atmosféra není jako dříve. My jsme měli radost s každého nového kousku nábytku, z každé maličkosti, která obohacovala to naše domácí prostředí. Ani kulturu jsme nevynechávali, půjčovali jsme si knihy, měli jsme i starší lampové radio, zakoupené od FNO po Němcích, naproti bylo kino, kde nám neunikl žádný film, ani to "Vzbouření na vsi!."

Když přijeli na návštěvu švagr se švagrovou, museli jsme jim dát za pravdu, že z Třince do Teplic je přeci jen hodně dlouhá cesta a že by bylo dobře najít si něco třeba na poloviční cestě. Když jsme v tom podkrušnohoří prožili už ~~má~~ dost dlouhou dobu, napsal jsem na inzerát a obratem dostal zprávu, že mne mohou přijmout - budu-li vyhovovat jejich požadavkům - do zřizovaného exportního skladu jako skladníka! Byly to Bavlnářské závody / dř. Bednář a synové / ve Vamberku. Dokonce nám potvrdili i možnost získání bytu v areálu továrny, takže jsme měli vyhráno a v únoru 1950 jsem tam byl přijatý. Skladové hospodářství jsem už znal, ale o práci v exportu ani zdání a tak mě s p. Dvořáčkem poslali na zaškolení do Perly v České Třebové. I když manželka by ~~by~~ ředitel Jörg z Orbanu jř/rád viděl u tkalcovského stavu, byla zvlášť potřebná při balení zboží pro export. Vedení Centrotexu v Náchodě sem z různých výrobních závodů posílalo zboží k expedici do celého světa. Byl široký sortiment kvalitních látek všeho druhu i sypekvin a jiného bavlněného zboží. Jednou se

stalo, že bavlněné rypsy byly nalezené u krejčích v Praze místo v Istanbulu. Byl z toho poprask, ale Vamberka se to netýkalo.

Zastupoval jsem vedoucího p. F. Antiška Háka /býv. reprezentant v lyžování/ z Rychnova nad Kněžnou. Zprvu nám byli nápomocní i ředitel Orbanu p. Jörg, účetní p. Obst /činnovník ve sportu/ a vzpomínám další spolupracovníky: Hynková, Hartmannová, Jindrová, Krupka, Kubový, Svatoš /jeho žena porodní pak u našich dvou dětí/, nezapomenutelný p. Bořek bývalý restauratér z Kostelce n.O., který byl pronásledovaný za to že mu syn odejel do Austrálie a j.í.

Práce se nám dařila, export se rozvíjel, žádná reklamáce a já si osvojil stereotypní psaní dodacích listů, ze skladových zásob jsem odepisoval zboží směřující do oblastí USA, Velkou Británií, Kanadu, Turecko a j. I u nás doma bylo rušno, 5.11.1950 pomohla ^{glori} ná svět, jak jsem už uvedl paní Svatošová a o rok později se naše rodina rozrostla ještě o syna.

Nikdo nečekal, že pracně vybudovaný a slibně se rozvíjející útvar vezme za své! Mezinárodní situace byla hodně napjatá a proto v neobyčejně krátkem času byl celý tovární objekt včetně budovy skladu Centrotexu urychleně zlikvidován a celý areál převzalo vojenské velení na opravy či kompletaci tanků a jiné vozby.

Samozřejmě nás z vojenského objektu vystěhovali a to do přízemního bytu, přesněji pokoje a prodejní místnosti, ve které byla výloha do hlavní ulice. To byla pro naše děti atrakce, předváděli se z legrace ve výloze v pyžamech. Pracovní mne převedli do sousední textilky /Stáhal/ jako plánovače, což byl naprostý nesmysl.

Na doporučení příbuzných v Třinci jsem se obrátil s dotazem na osobní oddělení Železáren Vjačeslava Michajloviče Molotova na možnost přijetí. Odpověď došla obratem, že mohu nastoupit v obchodním úseku. Jen s osobními věcmi jsme se přechodně ubytovali v podkroví švagrova domku v Lyžbicích, kam jsme se mohli jít jen na noc vyspat, protože tam byl velmi malý prostor na lůžka a kout... Přesto jsme tam museli vydržet asi dva měsíce, a počkat, až nám bude přiklepnutý závodní byt. Byla to naše velká výhra, kdoví, snad, či určitě pomohla poznámka v kádrovém dotazníku že jsem člen KSČ. Pracoval jsem jako zásobovač technických plynů, které se musely dovážet - po projezdání! - z Čech, Slovenska i z polských Katovic /Stalinogrod/ hlavně v době, kdy ještě nebyla v Třinci kyslíkárna. A nebyly to jen všechny druhy technických plynů, byl jsem obdařen řadou různých činností jako řízení dopravy materiálů od dodavatelů nákladními auty do skladů, organizací sběru a třídění druhotných surovin za účelem jejich co nejvýhod-

nějšího prodeje Kovošrotům, Kovohutím a Sběrným surovinám. Dále to bylo zajišťování stabilních i mobilních cisteren a zařízení, organizoval jsem rozvoz plynů po závodě, další úkony už neuvádím, čtenář dochází k názoru, že se buď chci po letech nějak vytahovat, či politovat, ale není to tak. Ve správném životopisu by se měl vyzpovídat i ze své celoživotní činnosti. A to dělá A. Pravdivě.

/pozn.: O všem, co již bylo uvedeno a co ještě uvedu mám písem. doklady/

Z vedení přišel pokyn, že každý THP /technickohospodářský pracovník/ musí sepsat vlastní popis práce, který se pak porovnával s pracovními úkony předepsanými v tabulkách. Doslechl jsem se, že nad mým popisem spráskli ruce, řádně jej seškrtali a některé práce byly předané jiným pracovníkům. Až do roku 1968 jsem byl uznáván a přiznávám, že některé problémy a úkoly jsem řešil zlepšovacími návrhy. Dokonce mi bylo několikrát nabízeno jiné pracoviště, vyšší zařazení, přesvědčovali mě taky ke vstupu do Lidové milice, ale to jsem rozumně i ze zdravotních důvodů odmítnul při pomýšlení, kdyby do se mnou prasklo - propadnul bych i morálně.

K převratu u mne došlo, ale k jinému. Nebyl jsem velký kuřák, ale ~~škrtáček~~ ^{náruživý} ~~škrtáček~~. Po válce jsem v Kraslicích začínal s Camelkami, Lucky Streik, Chesterfieldy, pak jsem přešel na běžné naše a na konec to byl čubuk s voňavým holandským tabákem. Se vším jsem skončil, když mi syn, jinak sportovně založený psal z vojny, že se pokouší nekouřit. Napsal jsem mu, že když toho nechá, skončím i já - a to jsem udělal. Děkovně!

Na jaře, v době politické nestability jsem instinktivně došel k pomýšlení, že je vhodná doba rozloučit se nějak s KSČ a poslal jsem organizaci zprávu o ukončení členství. Zprvu jsem byl jen ignorován což mne uklidnilo, ale v březnu 1969 mi byla adresována výzva z kádrové evidence a komise sekretariátu výboru KSČ abych se tam ihned dostavil. Pochopitelně jsem na žádnou kající zpověď nešel - jak si to jistě přáli. Co však potom následovalo, to těžko dnes uvěřit...

Byl jsem šikanován za každou maličkost a to nejen já, ale i jiní pracovníci, práce nám různě úmyslně znesnadňována. Nastalo přeřazování na jinou práci, podhodnocování, snížení třídy třeba i proto, že někomu z blízkých odejel někdo na "západ", nevrátil se, nebo když se seznámil se životem tam a pak zde veřejně vystoupil, slyšel jsem že jeden si pak tady vzal život... Bezostyšní, toužící po kariéře vstupovali do KSČ bez ohledu na svou pracovní a morální způsobilost. Byl jsem činný v ČSVTS, ale z trestu, že se politicky neangažuji jsem byl zbaven některých funkcí, na př. zástupce vedou-

cího skladového hospodářství, ale o to více třeba někdy i jako jediný ze ~~sklade~~ skladu jsem byl poslán na brigádu, ať už v závodě nebo do JZD na brambory, či na stavbu kravína ve Smilovicích. Pokud někdy byla možnost získat mimořádnou odměnu tzv. bloček za pracovní úsilí, byl jsem často vyřazován, což u slušných spolupracovníků vyvolávalo nesouhlas a údiv. Nový vedoucí skladu si se šéfem odboru dobře rozuměli a hledali na mně jakékoliv pochybení. Vzpomínám, že pokud to bylo možné, tak jsem si dovolenou bral, když to nevadilo na pracovišti, aby nebyl narušený provoz. Jednou v první den mé dovolené jsem uznal za nutné a potřebné jen ráno předat ^{agendu} kolegovi, který se právě vrátil ze své dovolené, svou agendu, informace a že hned půjdu domů. Nemohl jsem ale ~~hnad~~ ^{hnad}, dostal jsem z ^{ředitel} kanceláře vedoucího vzkaz, abych se tam ihned dostavil. Bylo mi jím řečeno, že jsem porušil další pracovní směrnice, že jsem tam ten den neměl co dělat... Nemohu zapomenout, že on, horlivý novopečený komunista každé ráno před zahájením práce se překonával tím, že svolával všechny pracovníky na tzv. desetimi - nutovky a předčítal z Rudého práva třeba o útisku černošky v USA, jejíž jméno četl tak, jak uměl přečíst, jak tam bylo česky napsáno.

Z těch případných odměn jsem byl vyřazován také proto, že jsem se po vyřešení tématického úkolu nebo ZN dočkal odměny ~~zm~~ jinak, což přičítám také že to byla závist. Jedem TÚ /tématický úkol/ jsem vyřešil společně s náměstkem ředitele, ale "komise" rozhodla náměstkovi uznat 50%ní odměnu a mně 10%ní z důvodu pracovní povinnosti... Nechtělo se mi věřit, když mi kolega, který se zúčastnil porady v odboru oznámil, že šéf se tam vyjádřil: "Kdyby všem, tak Machovi né!". Jednalo se o pracovní cestu členů ČSVTS do jednoho závodu a o uznání toho dne jako den pracovní, služební.

Jednou mi zavolal jiný snad náměstek nebo jeden z vedoucích politických funkcionářů, že potřebuje odvézt ráno /levnější/ koks ze Železárenské skládky do Ostravy. To mu poradil dispečer v garážích, že tam posílám snad denně auta a že by to mohlo být i bez žádanky na odvoz. Při jízdách ze Železáren nebývala ráno vždy plně vytížená či využitá odvozem embaláží a jiného materiálu, takže to nebyl žádný problém, zpět do Třince bylo vždy co vozit. Závada nastala v tom, že výjimečně právě v ten den se konala ráno v garážích velmi důležitá schůze za účasti všech řidičů. Dispečer měl příkaz nikomu nevydat "stasku". Nepodařilo se mi přemluvit dispečera ani vedoucího garáží, takže celou tu dobu mne náměstek spílal, cože jsem to za tak špatného pracovníka, který nedokáže vyřídit ani takovou maličkost a že se už vůbec nediví, že to v tom zásobování tak skřípe. Pamlčel, že to chtěl mít levnější, koks i jízdu.

Teď o tom, co se mi přihodilo dříve, počátkem dubna 1961. Ráno jsem cestou do práce v železárnách přecházel rušnou ulicí, kde nikde nebyla "zebra" k zastávce autobusů. Právě tam zastavil jedoucí do železáren, další za ním na nádraží. Náhle se za tím druhým rozejel v mžiku motorista, jedoucí na starší Zetce, kterou jak se později ukázalo, dobře neovládal. Byl invalidní s jednou dřevěnou nohou. Z boku mne srazil, strhnul na zem. Nic nevím, z bezvědomí jsem se probral po několika hodinách se sešitou hlavou, rozbitým obličejem a sluchovými problémy. Po dlouhé době to byla moje první "marodka" trvající devět týdnů. Od té doby jsem zase ne-^{byl nemocný} byl ani jeden den po dobu 26 let...

Můj pracovní poměr měl skončit v TŽ dovršením 60.let v srpnu 1986, ale už v květnu jsem - zcela určitě na popud mých nadřízených - obdržel oznámení z odboru kádrové evidence, že můj pracovní poměr vzhledem k věkové hranici končí s odchodem do důchodu, abych se dostavil na odbor kádrové evidence-práce č.dv.56 za účelem sepsání dohody o rozvázání pracovního poměru. Nešel jsem tam.

Zjistil jsem si a ověřil, že v TŽ jsem byl jediným, nejdéle odborově organizovaným členem - od 1.10.1941, jelikož z NOUZ - Národní odborové ~~organizace~~ ústředny zaměstnanecké bylo členství převedeno do ROH. Obecně bylo známo, jak někteří členové využívají výhod a tak jsem se rozhodl taky požádat ZV ROH o přidělení dvou poukazů na týdenní rekreaci v Praze. Žádost mi zamítli! a doporučili, abych se obrátil se žádostí na Ústřední správu rekreační péče... Má, resp. naše /manželka byla též členkou ROH/ tak naše žádost nebyla motivována kulturními prožitky a obdivováním krás Prahy, ale náš syn tam pracoval a manželství se mu nevydařilo, navíc se synem měl starosti a tak jsme chtěli být blíže, seznámit se se stavem ^{na nějak} nějak pomoci. Nakonec jsme dostali z Prahy zprávu, že nám poukazy pošlou, ale nikoliv s výhodami členů ROH...

Budiž, i tak jsme o cestě vážně uvažovali, chystali se, ale v tom čase jsme byli na neštěstí dost nemocní, navíc bylo velmi špatné počasí několik týdnů a když jsme si konečně zvolili den odjezdu - stalo se něco, co se stát nemělo!

Dostali jsme tragickou zprávu - že SYN na následky dopravní nehody ZEMŘEL:.....

Po skončení pracovního poměru v TŽ jsem na žádost tamního IPS, úzávodu 07 pracoval u jednoho stavbyvedoucího krátce, později déle jako náborář pracovníků pro stavby v Čechách a na Slovensku.

Z manželčina dědictví jsme pozemek o rozloze více jak 15arů oplotili, zušlechtili v zahradu, postavili zprvu dřevěnou chatku, později zděný zahradní domek, zavedli elektřinu /ipro nářadí, orbu aj/, vodu z vodovodu. Prožívali jsme radosti i starosti /krádeže/, s provozem, údržbou, sklizní ovoce a zeleniny.

Také nám syn přenechal chov mladé "kníračky" /pepř a sůl/ i s rodokmenem. Na doporučení kynologické stanice v Ostravě jsem s ní jel za pejskem do Olomouce. Při porodu v Třinci vyjmul zvěto- lékař mrtvé štěně, ale protože Bessy naříkala, jel jsem s ní /vše vlakem/ do Ostravy, kde vyjmulí další, zapomenuté a mrtvé...

Později jsem s ní byl u psí kadeřnice a nato na výstavě -soutěži služebních plemen v Přerově se umístila ve své třídě třetí ze třiceti soutěžících.

Zatím, co nám oběma roků kvapem přibývalo, ale sil i zdraví chybělo.

Docházeli jsme k poznání, že tak velkou zahradu a vlastně vůbec žádnou už nebudeme potřebovat a že bychom měli jako důchodci už odpočívat.

Dcera po vyčlenění střední ekonomické školy by ráda pracovala v Praze, našla si tam místo v zahraničním obchodě, poté v kulturní oblasti. Poznala se tam s chlapcem, vzali se a protože v Praze neměli svůj vhodný byt, přijeli do Třince. Po roce se jim tam narodil syn, ale už zase mysleli na Prahu. Nějaký čas to zkoušeli na různých místech, až nakonec zakotvili v berounské kotlině, kde bylo více možností jak práce, tak hlavně zde byla výstavba sídlišť.

Já se taky rozhodoval, zda to bude mé rodiště Praha, nebo mně ~~by~~ srdečně blízké Poděbrady.

Krátce nato jsme od mladých dostli zprávu že^v v "jejich" pane-lovém domě se uvolnil menší byt. To by nám snad právě vyhovovalo? Rozhodli jsme se, že po 50 letech /bez 3 měsíců/ Třinec opustíme. Došlo k tomu počátkem května r.2003. Mé ženě se tady po tři roky zdraví ustálilo, ~~nebylo~~ ^{došlo k uzdravení} to už ale nebylo. Nejhorší bylo, že stá- le zásahy lékařů odmítala po velmi špatných zkušenostech svých i dětí. Oba jsme byli po přestěhování hned zaregistrováni u zdejší obvodní lékařky, ale ta odmítla přijít. Tak jsem zavolaal "první pomoc", lékař prohlédl, změřil tlak, napsal recept a doporučil důkladné vyšetření!

Nemám odvahu uvést co se dělo dál v léčení mé ženy a to jednak proto, že to napatří do mého životopisu, ale je to natolik smutná tragédie, že nemám odvahu to teď pravdivě zveřejnit.

Z nitra mne ale nutí zmínit se o mém starším bratru Jožefovi / byl křtěný na Slovensku/, který letos přesně na den a dva měsíce dříve - před dovršením 87 let zemřel./8.6.1925-8.4.2012/. Byl tak na této planetě z příbuzných a známých nejdéle se mnou žijících souputníků.

Kdyby byl živ a dozvěděl se, že o něm teď píšu, bezpochyby by se na mne zlobil. Vím to, protože když jsem neprozřetelně poslal do jedné redakce novin povídání jak to tehdy bylo a v redakci vybrali více to asociální prostředí, tak on to všechno vnímal jinak - jako oddaný křesťan, který nikdy a nikomu neublížil, Každému rád pomohl a co bylo špatné omluvil. Pavšimli si ho také jednou v rozhlasu a pozvali jako "Českého bratra z Kralup" do relace na vyprávění ze života "A léta běží vážení" - "Pomáhající láska zachraňuje svět". /"...hříchy odpouštíme našim viníkům".

Nemohu zapomenout, že když bylo třeba, pomáhal mé rodině i s matkou/+ 1991/. Naposledy když mou ženu odváželi na nějaký odběr vzorků do kladenské nemocnice a mne nechtěli vzít do sanitky tak jsem ho požádal, jestli může, aby se tam přijel podívat, bude-li třeba něco udělat. Jel tam vlakem z Kralup / já bych to jednak nestihl/ a on že to má z Kralup blíž. Bylo ten den hodně chladno, on jí tam musel dlouho třít nohy studené jako led, třásla se, byla bez teplých ponožek, jen v gumových galoších, v košili a županu / v nemocnici v Berouně vše měla/, poslal mi pak několik fotek, ze kterých jsem neměl vůbec žádnou radost. Všechny nás moc mrzelo, že všechny naše prosby aby se přestěhoval odmítal. Lpěl na té staré chalupě z 18.století, do které nechal zavést vodu, plyn, kanalizaci, ale i v takovém prostředí, kdy mu ze střechy zatékalo a zdívo bylo v pohybu žije u nás už málo lidí. Jeho přáním bylo - tam zemřít, což se mu ^{ale} nesplnilo.

Ještě několik poznámek: když manželka ležela po druhé v nemocnici, tak mi starší sestry řekly, že za celou tu dobu co tam jsou ještě nikdo nikdy tam^k pacientovi nejezdil autobusem dvakrát denně a vozil tam v termosce různé nápoje, ale už jsem jí nemohl nijak pomoci. Bylo to 30.7.2007 večer ve 20 hodin, kdy mi oznámili že zemřela..... Pro ni to bylo vykoupení, pro mne doživotní trauma. / do diamantové svatby nám chyběl jen jeden rok:/

Závěrem se zmíním alespoň ve zkratce, že dcera se zeťem vychovali syna Petra, který po absolvování hotelové školy obchodní v Poděbradech si odsloužil vojenskou službu u hradní stráže / je na fotce s prezidentem Havlem / a pak se oženil, mají dvě dcery ve věku 18 a 12 let, takže ještě možná poznám, jaké je to být prapradědou. A vnuk od syna žije v Podkrkonoší.

Pro úplnost : já po různých operacích a léčeních dožívám sám / v "samoobsluze".. / a sám sebe se ptám:

"Stálo to vůbec zato žít?" A odpovídám si určitě ano".

Sepsáno v měsíci mého narození - srpnu 2012, ale je to součet běžných poznámek a dokladů po dobu posledních devíti let.

D o p l n ě k

S odstupem času - dopisuji v lednu 2013 - mne potěšilo, že někteří lidé "od péra" si tohle napsané přečetli /ale bohužel ne - upravené/ a usoudili, že by si tuhle pravdu mohla naše mládež přečíst - jak to skutečně probíhalo u jednoho z těch dosud žijících.

Přicházím na další a další ~~mněmná~~ zajímavé události, z nichž uvedu alespoň jeden následující. Ten patří do období, kdy se mi práce v TŽ dařila s realizací různých zlepšení a dokonce i externě mimo TŽ.

Po jedné služební cestě do Katovic mne tam zaujal neobyčejný zájem o novou oblíbenou hru - soutěž "Karolinka", která by se u nás mohla taky zavést a to pod názvem SPORTKA, což by u starších kuřáků vyvolávalo vzpomínku na prý tehdy nejlepší cigarety Sportky. Pamatuji si, že v rámci RVHP se kopírovalo ledacos, ale je nepravděpodobné, že se tak stalo právě v tomto čase, ale už vůbec ne pod názvem SPORTKA. Teprve po dvou týdnech odcházel ze Sazky do předsednictva tehdejší vlády návrh na realizaci této nové soutěže. Když se pak v tisku objevila informace, hned jsem si to telefonicky ověřil a ~~bež~~ bylo mi sděleno, že ten můj návrh i s názvem SPORTKA byl dne 13.3.1957 vládou doporučený k realizaci...

Následovala řada mých dopisů a zbytečně výtáček a od věci odvádějících sdělení kupř. "ten který to vyřizoval je už v důchodu, jiný někam přešel, umřel a že se korespondence žádná nedochovala ani v archivu. Uvedu jména, kteří odpovídali : Šenkapoul, Mrha, Kozák, Hušák, Nováková a ta poslední paní Kubecová mi dokonce zma -

teně odpovídala stejně dvakrát, že se nedochovaly žádné záznamy, že mou žádost považují za vyřízenou a že mi přeje PEVNÉ ZDRAVÍ !

Bylo to napsané. ~~XXXXXXXXXXXX~~ 18.8.2011. Já jsem m.j.v dopisu 22.7. v bodu 4 uváděl : Nikdy jsem se nedomáhal nějaké finanční odměny ale šlo a jde mi jen o to uznání a Prioritu !!

Jako hrom či blesk na mě zapůsobilo, že v deníku DNES loni 1.března jsem se ve velkém sloupku o chvále, jak dobře funguje "Hušákův vynález" tuto velkou lež dozvěděl. Tehdy, v té době se ~~stala~~ STASKA stala soukromým podnikem a ani NKÚ s tím nemůže nic dělat...